

40. Pritzelago K u n t z e

Žeruška

(SPRACOVAL K. MARHOLD)

Pritzelago Kuntze Rev. Gen. 1, p. 35, 1891.Syn.: *Hutchinsia* W. T. Aiton 1812, nom. illeg.Z á k l a d n é c h r o m o z ó m o v é č í s l o : $x = 6$ 1. *Pritzelago alpina* (L.) K u n t z e

Žeruška alpínska

Pritzelago alpina (L.) Kuntze Rev. Gen. 1, p. 35, 1891.Baz.: *Lepidium alpinum* L. Cent. Pl. 2, p. 23, 1756.Syn.: *Hutchinsia alpina* (L.) W. T. Aiton 1812. – *Noccaea alpina* (L.) Rchb. 1832.

Trváca, 3–10(–15) cm vysoká bylina. Koreň dlhý, drevnatejúci. Stonka už od bázy rozkonárená a drevnatejúca, konáre priame alebo vystúpavé, holé alebo páperisto chlpaté; chlpy jednoduché, vidlicovité alebo hviezdovité, 0,1–0,3 mm dlhé. Listy v rozvoľnených ružiciach na báze jednotlivých konárov, ostatná časť fertílnych konárov bezlistá. Listy v obryse obrátene vajcovité, nepárno perovito strihané, s 1–4 páirmi segmentov, pod dolným párom segmentov náhle alebo nenáhle zúžené do stopky; listy holé alebo takmer holé; segmenty celistvookrajové, na vrchole tupé alebo končisté, do 5 mm dlhé, 1,5–2,5-krát také dlhé ako široké, koncový segment ± rovnakej veľkosti ako bočné. Kvety drobné, stopkaté v koncových 10–40-kvetých hustých strapcoch; strapce sa v čase dozrievania plodov predlžujú a rozvoľňujú alebo sa nepredlžujú, zostávajú husté. Kališné lístky 1,5–2,5 mm dlhé, zelené, na okraji blanité, holé. Korunné lupienky široko obrátene vajcovité alebo široko lopatkovité, s nenáhle alebo s náhle zúženým krátkym nechtíkom, na vrchole celistvookrajové alebo slabo vykrojené, (2,5–)3–5,5×1,6–3,5 mm veľké, biele. Tyčínok 6; peľnice žlté; nektária 4, po 2 na báze kratších tyčínok. Stopky plodov také dlhé alebo o málo dlhšie ako plody. Šešulky pukavé, len mierne sploštené (kolmo na priehradku, úzkopriehradkové), v obryse úzko elipsovité, na báze klinovité, na vrchole končisté alebo tupé, 4–5 mm dlhé; chlopne ± nafúknuté, nekrídlaté holé; čnelka na plode s polguľovitou bliznou, kratučká. Semená v šešulke 2–4, podlhovasto vajcovité, sploštené, 1,5–2×0,8–1 mm veľké, hladké.

N o m e n k l a t o r i c k á p o z n á m k a. Rodové meno *Hutchinsia* W. T. Aiton, Hort. Kew. ed. 2, 4, p. 82, 1812, ktoré bolo pre tento rod dlho používané, je neoprávnené v zmysle článku 52 Medzinárodného kódu botanickej nomenklatúry. Je nomenklatoricky nadbytočné, lebo zahŕňa druh *Iberis rotundifolia* L., na ktorom je založené už skôr uverejnené meno *Noccaea* M o e n c h Suppl. Meth. Pl., p. 89, 1802.